

LAUSUNTO

4.1.2024

Dnro: 10/D.a.6/2024

inari@inari.fi

Saamelaiskäräjien lausunto Inarin kunnalle koskien saaren nimeämistä

Viite: Inarin kunnan lausuntopyyntö saaren nimeämisestä 21.11.2023

Inarin kunta on lähettänyt eri tahoille mm. Saamelaiskäräjille lausuntopyynnön, joka koskee Inarin kuntaan saapunutta hakemusta, jossa ehdotetaan Inarijärvellä olevan Hoikan Petäjäsaaren länsipuolella olevalle saarelle osoitenimeksi *Pallatsaari*. Inarin kunnalle tullessa hakemuksessa hakija perustelee nimeä seuraavasti: ”Saarta on kutsuttu tällä nimellä vuosikymmenet. Nimi kuvaa hyvin saaren muotoa. Pallat = Korkea paikka kumpuilevaa maastoa.”

Inarin kunnan lausuntopyynnössä todetaan seuraavaa: ”Hakemuksen kohteena olevalla saarella ei ole virallista luontonimeä peruskartassa eikä osoitenimeä opaskartoissa. Oleellista on saada saarelle/saariryhmälle vähintäänkin osoitenimi, jotta sillä oleville rakennuspaikoille saadaan osoite.” Lisäksi Inarin kunnan lausuntopyynnössä pyydetään mm. tietoja siitä, löytyykö mainintoja nimestä *Pallatsaari* tai mahdollisesti *Pallatsaaret* ja mitkä saaret ryhmään kuuluisivat. Myös tieto saaren mahdollisesta käytössä olevasta saamenkielisestä nimestä olisi hyvä saada talteen.

Saamelaiskäräjien kielitoimisto on selvittänyt lausuntopyynnössä pyydettyjä asioita. *Pallat*-sanana etymologia ei ole yksiselitteinen. Kuten lausuntopyynnön mukaan liitettyyn karttaan on kirjoitettu, niin Ilmari Mattuksen Itä-Inarin paikannimistö -kirjassa todetaan, että *Pallat*-määriteosa on mahdollisesti mukaelma tuntemattomasta inarinsaamen sanasta, joka voisi olla esim. verbi *pallađ* = pelästyä tai *pallâđ* = tarjeta. Edellä mainitun etymologian lisäksi on tullut esille vaihtoehto, että nimi voisi olla ns. siirtonimi eli nimi olisi tullut alueelle muuttaneiden suomenkielisten mukana. Tähän voisi viitata se, että pohjoisessa Keski-Suomessa sijaitsevassa Kivijärven kunnassa sijaitsee *Pallatkorpi* niminen paikka, joka on nykyisen saamen kielten puhuma-alueen ulkopuolella. Kivijärvellä sijaitsevan *Pallatkorven* maastonmuoto on tasainen kangas, joten se ei tue hakemuksessa *Pallat*-sanalle kuvattua merkitystä eli korkeaa paikkaa, kumpuilevaa maastoa. Hakemuksessa esitettyä merkitystä *Pallat*-sanalle eli korkea paikka kumpuilevaa maastoa, ei ole voitu vahvistaa selvityksissä myöskään inarinsaamenkieleen pohjautuvaksi. Selvityksiin käytettävissä olleen ajan ja materiaalin puitteissa ei ole tullut ilmi muita nimiä saarelle ja saariryhmälle, kuin Ilmari Mattuksen Itä-Inarin paikannimistö -kirjassa esiintyvät nimet, eikä käytettävissä olevan materiaalin pohjalta ole mahdollista lausua, mitkä saaret kuuluvat *Pallatsaarten* ryhmään.

Lausuntopyynnössä on pyydetty ensisijaisesti lausuntoa *Pallatsaari* nimen soveltuvuudesta. Saamelaiskäräjät toteaa, että saamelaisten kotiseutualueella tiennimien, kaavanimien, postiosoitenumien tulisi olla suomen ohella myös saameksi. Uusien kohteiden nimet tulee suunnitella samanaikaisesti saamen ja suomen kielillä ja kiinteässä yhteistyössä eri kielten asiantuntijoiden kanssa ja paikallisten saamelaisten yhteisöjen kanssa. Näin saadaan eri kielille sujuvat nimet, jotka vastaavat toisiaan riittävän hyvin. Saamelaiskäräjät toteaa, että erityisesti tässä tapauksessa, kun lausunnon kohteena oleva *Pallatsaaret* ja siitä muodostettavaksi ehdotettu *Pallatsaari* poikkeaa

täysin dokumentoidusta inarinsaamenkielisestä muodosta *Čivttákeđgsuolluuh*, tulisi nimet suunnitella samanaikaisesti sekä saameksi että suomeksi eri kielten asiantuntijoiden ja paikallisten saamelaiden yhteisöjen kanssa, jotta voidaan varmistaa nimistön oikeellisuus.

Merk.

Tuomas Aslak Juuso
Saamelaiskäräjien puheenjohtaja

Marko Marjomaa
Asian valmistelija

Lausunnosta päätti puheenjohtaja 4.1.2024

Lisätietoja antaa: Saamen kieliainsihteeri Marko Marjomaa, marko.marjomaa@samediggi.fi,
010 839 3183